

Львівський національний університет імені Івана Франка

Кафедра міжкультурної комунікації та перекладу

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

**Завідувач кафедри міжкультурної
комунікації та перекладу**

_____ А. Й. Паславська

“ _____ ” _____ 20__ року

СИЛАБУС

МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ПЕРЕКЛАДУ ТА ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

Освітній рівень магістр

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Спеціальність 035 Філологія

Спеціалізація 035.043 германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька

Освітня програма: «Переклад (німецька і друга іноземна мови, міжкультурні німецькі студії)»

Львів – 2022 рік

Силабус курсу «Методика викладання перекладу та іноземної мови у вищій школі»

2022/2023 навчального року

Назва курсу	Методика викладання перекладу та іноземної мови у вищій школі
Адреса викладання курсу	Львівський національний університет імені Івана Франка, м. Львів, вул. Університетська, 1
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет іноземних мов, кафедра міжкультурної комунікації та перекладу
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань <i>03 Гуманітарні науки</i> Спеціальність <i>035 Філологія</i> Спеціалізація <i>035.043 германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька</i> Освітня програма <i>Переклад (німецька і друга іноземна мови, міжкультурні німецькі студії)</i>

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Прізвище, ім'я, по батькові	Ляшенко Тетяна Степанівна
Науковий ступінь	кандидат філологічних наук
Вчене звання	доцент
Посада	доцент кафедри міжкультурної комунікації та перекладу Львівського національного університету імені І. Франка
Місце роботи	Львівський національний університет імені І. Франка, кафедра міжкультурної комунікації та перекладу
Електронна адреса	tetyana.lyashenko@lnu.edu.ua
Сторінка викладача	https://lingua.lnu.edu.ua/employee/lyashenko-tetyana-stepanivna

КОНСУЛЬТАЦІЇ

Час	Очні консультації: щопонеділка, 15.00-16.20 Онлайн-консультації: (за домовленістю).
Місце	Львівський національний університет імені І. Франка, кафедра міжкультурної комунікації та перекладу (м. Львів, вул. Університетська, 1, каб. 417)

ІНФОРМАЦІЯ ПРО КУРС

Сторінка курсу	https://lingua.lnu.edu.ua/department/mizhkulturnoji-komunikatsiji-ta-perekladu
Коротка анотація курсу	Дисципліна «Методика викладання перекладу та іноземної мови у вищій школі» є нормативною дисципліною зі спеціальності 035 Філологія для освітньої програми «Переклад (німецька і друга іноземна мови, міжкультурні німецькі студії)» ОС «магістр», яка

	викладається в 2 семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та цілі курсу	<p>Мета курсу – формування у студентів предметно-методичних, процедурних та професійно-методичних умінь та навичок викладання перекладу та іноземної мови.</p> <p>Завдання дисципліни:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ознайомити з сучасними методами, формами, прийомами і засобами викладання перекладу та іноземної мови; • розвинути уміння добирати матеріал для навчання перекладу та іноземної мови з урахуванням цілей, завдань і умов навчання; • розвинути уміння планувати і творчо організовувати навчальний процес; • формувати уміння визначати шляхи підвищення ефективності начального процесу; • формувати уміння поєднувати різноманітні форми інтерактивної діяльності з індивідуалізацією процесу навчання перекладу та іноземної мови.
Література для вивчення дисципліни	<p style="text-align: center;">Основна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kautz, Ulrich. Handbuch Didaktik des Übersetzens und Dolmetschens. München: Iudicium und Goethe Institut, 2002. – 632 S. 2. Fleischmann E. Translationsdidaktik. Grundfragen der Übersetzungswissenschaft / E. Fleischmann, W. Kutz, P. Schmitt. – Tübingen: Gunter Narr Verlag Tübingen, 1997. – 616 с. Доступний з: http://books.google.com.ua/books?id=1CQ6oUgr0XoC&pg=PR11&lpg=PR11&dq=translationsdidaktik+.+grundfragen+der+%C3%BCbersetzungswissenschaft&source=bl&ots=plsRUMHqn4&sig=Ww8aXOQZz9sFIYLYsfr49gJPU9s&hl=uk&sa=X&ei=46tqUJnQFNDitQbtk4CYAg&ved=0CCQQ6AEwAQ#v=onepage&q=translationsdidaktik%20.%20grundfragen%20der%20%C3%BCbersetzungswissenschaft&f=false 3. Черноватий Л.М. Методика викладання перекладу як спеціальності : Підручник для студ. вищих заклад. освіти за спеціальністю “Переклад” / Л. М. Черноватий. — Вінниця : Нова Книга, 2013. — 376 с. <p style="text-align: center;">Додаткова</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ребрій О. В. Посібник для навчання перекладацького скоропису для студентів перекладацьких відділень та факультетів університетів: Навчальний посібник. Харків: Константа, 1999. – 60 с. 2. Сучасні технології навчання іноземних мов і культур у загальноосвітніх і вищих навчальних закладах: Колективна монографія / С. Ю. Ніколаєва, Г. Е. Борецька, Н. В. Майер, О. М. Устименко, В. В. Черниш та інші; [за ред. С. Ю. Ніколаєвої; техн. ред. І.Ф.Соболевої]. – К.: Ленвіт, 2015. – 444с. 3. Honig H. G., Kußmaul P. Strategie der Übersetzung. Ein Lehr- und Arbeitsbuch. – Tübingen: Narr, 1996. – 236 S. 4. Witte H. Die Kulturkompetenz des Translators. Begriffliche Grundlegung und Didaktisierung. Tübingen. Stauffenburg Verlag, 2. Auflage 2007. 235.

Тривалість курсу	1 семестр (2-й семестр), 90 год.
Обсяг курсу	Загальна кількість годин – 90 32 години аудиторних занять, з них 16 годин лекцій, 16 годин практичних занять. 58 годин самостійної роботи.
Очікувані результати навчання	У результаті вивчення навчальної дисципліни студент буде знати : <ul style="list-style-type: none"> ➤ цілі, зміст, принципи викладання перекладу та іноземної мови; ➤ кваліфікаційні вимоги до фахівця, що здійснює викладання перекладу та іноземної мови; ➤ Критерії добору матеріалу для навчання перекладу та іноземної мови з урахуванням цілей, завдань і умов навчання; ➤ типи вправ, що застосовуються у процесі викладання перекладу та іноземної мови; ➤ стандарти та засоби контролю рівня сформованості знань з перекладу та іноземної мови. ➤ вміти: ➤ ефективно застосовувати методи та прийоми викладання перекладу та іноземної мови; ➤ планувати й організовувати процес викладання перекладу та іноземної мови; ➤ дидактизувати навчальний матеріал для навчання різних видів перекладу та іноземної мови; ➤ аналізувати та оцінювати переклад та письмові завдання іноземною мовою студентів; ➤ розробляти контрольні завдання у відповідності до сучасних вимог; ➤ логічно в усній та письмовій формі викладати думки, прогнозувати висловлювання, розвивати мислення, увагу, уяву та готовність вступати в іншомовне спілкування та забезпечувати комунікацію.
Ключові слова	цілі, зміст, принципи, методи та прийоми викладання перекладу та іноземної мови, дидактизація навчальних матеріалів, види перекладу, критерії оцінювання перекладу
Формат курсу	Очний
Навчально-методичне забезпечення	Проведення лекцій, практичних занять і консультацій, виконання самостійної роботи для кращого розуміння тем.
Теми	Згідно зі СХЕМОЮ КУРСУ (додається)
Підсумковий контроль	Іспит в кінці 2 семестру Іспит проводиться у формі співбесіди з екзаменатором.
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з таких дисциплін: «Перша іноземна мова (німецька мова)», «Практика міжкультурної комунікації та перекладу з першої іноземної мови», «Вступ до спеціальності», «Теорія перекладу», «Педагогіка», «Методика навчання іноземної мови», а також знання лексикології та стилістики німецької мови.
Навчальні методи та техніки, які	Під час викладання навчальної дисципліни підлягають використанню методи, спрямовані на:

<p>будуть використовуватися під час викладання курсу</p>	<ul style="list-style-type: none"> - формування у студентів інтересу до пізнавальної діяльності і відповідальності за навчальну працю; - забезпечення мисленнєвої діяльності (індуктивного, дедуктивного, репродуктивного й пошукового характеру); - методи, пов'язані з контролем за навчальною діяльністю студентів. <p>Серед методів навчання, зокрема, підлягають застосуванню наступні: розповідь, пояснення, бесіда, лекція, демонстрація, спостереження, практичне заняття, індивідуальні завдання, інтерактивні методи (презентація, евристичні бесіди, дискусії, «мозковий штурм», конкурси з практичними завданнями та їх подальше обговорення, використання мультимедійних комп'ютерних програм).</p>																																																			
<p>Необхідне обладнання</p>	<p>Студенти використовують технічні засоби та програмне забезпечення під час підготовки до практичних занять з метою пошуку необхідної інформації до конкретної теми, а також під час виконання індивідуальних завдань.</p> <p>Для проведення аудиторних занять потрібні ноутбук, проектор і інтерактивна дошка.</p>																																																			
<p>Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)</p>	<p>Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті. Після завершення курсу студент/ка отримує оцінку за результати поточного модульного контролю та іспит у формі співбесіди з екзаменатором.</p> <p>Підсумкове оцінювання у формі іспиту проводиться за сумою результатів поточного модульного контролю (макс. 50 балів) та підсумкового модуля (макс. 50 балів) = 100 балів. Бали за поточний модульний контроль протягом семестру студенти отримують за роботу студентів на практичних чи семінарських заняттях, виконання і презентація індивідуальних проєктів, написання самостійних, контрольних робіт чи тестів.</p> <p>Оцінювання письмової модульної контрольної роботи (0–10 балів) враховує рівень сформованості знань та вмінь на проміжному етапі вивчення навчальної дисципліни (модуль), відповідно 10 балів студент отримує за 100–96% правильних відповідей, 9 балів – 95–91% прав. відпов., 8 балів – 90–86% прав. відпов., 7 балів – 85–81% прав. відпов., 6 балів – 80–76% прав. відпов., 5 балів – 75–71% прав. відпов., 4 бали – 70–66% прав. відпов., 3 бали – 65–61% прав. відпов., 2 бали – 60–56% прав. відпов., 1 бал – 55–51% прав. відпов., 0 балів – 50% і менше прав. відпов.</p> <table border="1" data-bbox="478 1585 1481 2063"> <thead> <tr> <th>Модуль</th> <th colspan="3">Модуль I</th> <th colspan="3">Модуль II</th> <th rowspan="2">Підсумковий контроль (іспит)</th> <th rowspan="2">Сума</th> </tr> <tr> <th>Кількість балів за модуль</th> <th colspan="3">25</th> <th colspan="3">25</th> </tr> <tr> <th>Змістові модулі</th> <th>ЗМ 1</th> <th>ЗМ2</th> <th rowspan="2">Модульн ий контроль 1</th> <th>ЗМ 3</th> <th>ЗМ 4</th> <th rowspan="2">Модульн ий контроль 2</th> <th rowspan="2">50</th> <th rowspan="2">100</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Кількість балів за змістові модулі та модульний контроль</td> <td colspan="2">15</td> <td>10</td> <td colspan="2">15</td> <td>10</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td rowspan="2">Розподіл балів</td> <td>Аудиторна робота</td> <td>Відвідування</td> <td>Самостійна робота</td> <td>Аудиторна робота</td> <td>Відвідування</td> <td>Самостійна робота</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>5</td> <td>5</td> <td>5</td> <td>5</td> <td>5</td> <td>5</td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Модуль	Модуль I			Модуль II			Підсумковий контроль (іспит)	Сума	Кількість балів за модуль	25			25			Змістові модулі	ЗМ 1	ЗМ2	Модульн ий контроль 1	ЗМ 3	ЗМ 4	Модульн ий контроль 2	50	100	Кількість балів за змістові модулі та модульний контроль	15		10	15		10			Розподіл балів	Аудиторна робота	Відвідування	Самостійна робота	Аудиторна робота	Відвідування	Самостійна робота			5	5	5	5	5	5		
Модуль	Модуль I			Модуль II			Підсумковий контроль (іспит)	Сума																																												
Кількість балів за модуль	25			25																																																
Змістові модулі	ЗМ 1	ЗМ2	Модульн ий контроль 1	ЗМ 3	ЗМ 4	Модульн ий контроль 2	50	100																																												
Кількість балів за змістові модулі та модульний контроль	15			10	15				10																																											
Розподіл балів	Аудиторна робота	Відвідування	Самостійна робота	Аудиторна робота	Відвідування	Самостійна робота																																														
	5	5	5	5	5	5																																														

Наукова робота

Участь у студентських наукових конференціях, семінарах,
круглих столах, олімпіадах та конкурсах

1 - 10

Шкала оцінювання модульної контрольної роботи

Кількість балів	% правильних відповідей
10	100 – 96
9	95 – 91
8	90 – 86
7	85 – 81
6	80 – 76
5	75 – 71
4	70 – 66
3	65 – 61
2	60 – 56
1	55 – 51
0	50 і менше

Самостійна робота студента (СРС) є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять, і є невід'ємною складовою процесу вивчення дисципліни. Зміст СРС з дисципліни складається з таких видів роботи: опрацювання теоретичних основ прослуханого матеріалу; підготовка до практичних занять; самостійне опрацювання окремих тем навчальної дисципліни згідно з навчально-тематичним планом і пошук додаткової інформації щодо окремих питань курсу (індивідуальне завдання: представлення здійсненої роботи у формі захисту реферату або презентації); підготовка до контрольних робіт.

Академічна доброчесність: Очікується, що кожен студент повинен самостійно готуватися до практичних занять та вирішувати індивідуальні завдання, обдумувати та викладати власну аргументацію своєї правової позиції. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману; у разі незарахування роботи, студент, в узгодженні з викладачем строки, повинен повторно виконати письмову роботу та подати її викладачу для оцінювання.

Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. Викладач фіксує неявку студента на аудиторне заняття, що вважається академічною заборгованістю, яку студент повинен

	<p>відпрацювати в межах затвердженого графіка консультацій у викладача або в інший узгоджений з викладачем час. Відпрацювання полягає у перевірці підготовки студентом тих завдань, які опрацьовували на занятті, на якому студент був відсутній.</p> <p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, надає викладач виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на практичних заняттях та за виконання індивідуальних завдань (самостійна робота). При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Питання до заліку чи екзамену.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Inhalte und Ziele einer Übersetzungswissenschaftlichen Ausbildung. 2. Wege zur besseren Integration von Theorie und Praxis. Das Grundgerüst (die Schrittfolge) der Übersetzerischen Prozedur. 3. Übersetzungsdidaktik: Wer kann Übersetzen lehren und lernen? Lern- und Lehrziele, Lerninhalte. 4. Prinzipien der Textauswahl. 5. Didaktisierung von Texten für den Übersetzungsunterricht. "Didaktisierungsprotokoll". 6. Begründen Sie, dass der angegebene Text als Grundlage für eine Übersetzungsübung geeignet ist. 7. Didaktische Hinweise und Übungsformen für die rezeptive Phase des Übersetzungsprozesses. 8. Übungen zur Entwicklung des Verstehens. 9. Übungen zur Entwicklung des texttypologischen Differenzierungsvermögens. 10. Textanalyse nach den textexternen und textinternen Faktoren und Schlussfolgerungen für das Übersetzen. 11. Übungen zur Arbeit mit Wörterbüchern. 12. Übungen zur Arbeit mit Parallel- und Hintergrundtexten. 13. Didaktische Hinweise und Übungsformen für die produktive Phase des Übersetzungsprozesses. 14. Unterrichtsmodelle für den Übersetzungsunterricht. 15. Übersetzungsbewertung. 16. Dolmetschdidaktik: Wer kann Dolmetschen lehren und lernen? Lern- und Lehrziele, Lerninhalte. 17. Auswahl und Didaktisierung von Texten für das unilaterale Dolmetschen. Schwierigkeitsgrad von Dolmetschtexten. 18. Begründen Sie, dass der angegebene Text als Grundlage für eine Dolmetschübung geeignet ist. 19. Didaktische Hinweise und Übungsformen für das unilaterale konsekutive Dolmetschen. Übungen zum Hören und Verstehen. 20. Übungen zur Speicherung. Allgemeine und spezielle Gedächtnisübungen. 21. Notationsübungen vor und nach Einführung der Notationstechnik.

	<p>22. Übungen zur Erstellung und Redaktion des Zieltextes beim Dolmetschen.</p> <p>23. Übungen zur Verbesserung der rhetorischen Fertigkeiten beim Dolmetschen.</p> <p>24. Didaktische Hinweise und Übungsformen für das bilaterale Dolmetschen.</p> <p>25. Bewertung von Dolmetschleistungen.</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.